

Kvinnors hälsa

Specialistkurs för psykologer

SYFTE

Kursen riktar sig till psykologer som vill fördjupa sina kunskaper inom de biologiska, psykologiska, psykiatriska och sociala aspekter som är relaterade till kvinnors hälsa. Kursen förmedlar både teoretiska kunskaper och kliniskt användbara färdigheter som är av största vikt vid bemötande, bedömning och behandling av besvär relaterade till kvinnors hälsa.

Fokus på kursen är kvinnors hälsa från barndom till ålderdom, och innehåller föreläsningar om biologiska, psykologiska, psykiatriska och sociala aspekter att ta hänsyn till vid psykologiska behandlingar som ges av psykologer. Kursen omfattar även genomgång av evidensdrivna interventioner som är relaterade till kvinnors hälsa.

Ansvariga för undervisningen är kliniker och forskare (psykologer, psykiater, gynekolog) som är specialiserade på dessa ämnen.

BAKGRUND

Psykisk ohälsa ökar i samhället vilket leder till bl. a ökade samhällskostnader. Ungefär dubbelt så många kvinnor som män diagnostiseras med depression, ångest, smärtproblematik och stressrelaterade sjukdomar. Känsligheten för psykisk sjukdom ökar under graviditet och efter barnafödande, sjukskrivningstalen för kvinnor blir dessutom högre efter första barnets födelse. Sjukskrivningstalen till följd av psykisk ohälsa ökar bland kvinnor, samtidigt som den allra största delen av tillgänglig forskning utgår från män som norm. Försvårande omständigheter för kvinnor kan vara skillnader i exponering för risker (t ex våld i nära relationer), ojämlika villkor vad gäller socioekonomisk status samt grad av autonomi och självbestämmande. Den psykiska ohälsan kan vidare ha konsekvenser för sexuell och reproduktiv hälsa som exempelvis sexuellt självdestruktivt beteende och svårigheter att hitta fungerande preventivmedel.

Vestibulit, vaginism, endometrios, menstruella besvär samt besvär relaterade till klimakteriet är tillstånd som ofta är underdiagnosticerade och är associerade med ett stort lidande som påverkar kvinnors vardagliga funktion. Dessa somatiska åkommor behöver beforskas mer och den kunskap som finns behöver tillgängliggöras mer för vårdgivare och patienter för bättre bemötande och vård av kvinnors med dessa besvär.

Kvinnors ohälsa påverkas i hög grad av underordnad status i samhället och i diskriminering som olikheter i vårdkonsumtion, diagnosättning och behandlingsmönster samt hinder att prata om och få hjälp efter våldsexponering bland kvinnor.

UPPLÄGG

Kursen omfattar sex heldagar av teori och praktik, uppdelade på tre tillfällen. Däremellan förväntas deltagarna arbeta på egen hand med inläsning och skriftliga uppgifter. Examination sker under den sjunde dagen.

De inledande två undervisningsdagarna ger en tydlig och genomgripande bild av de biologiska, sociala och psykiatriska aspekter som utmärker kvinnors hälsa.

En av de kliniska undervisningsdagarna berör behandling av *Perinatal Distress* dvs psykologiska problem som uppkommer i samband med graviditet och förlossning. En annan inbegriper behandling av *Menopausal distress*. Dessa hålls av Dr. Amy Wenzel, internationellt känd författare, forskare och kliniker.

Vidare innehåller kursen utbildning i kvinnors sexualitet, och utbildning i behandling av sexuella problem t ex behandling av vestibulit och vaginism.

En föreläsning ägnas åt utbildning om intimt partnervåld (intimate partner violence), det vill säga beteendemönster kännetecknat av överfall och tvång mot sin partner som kan inkludera fysisk skada, psykologiskt utnyttjande, sexuellt övergrepp, tilltagande isolering, stalking, hot och reproduktivt tvång.

Dr Wenzels undervisningsdagar arrangeras som workshops som även personer som inte deltar i denna specialistkurs kommer att ha möjlighet att anmäla sig till.

SCHEMA 2024

- 26 februari (Dag 1)** 830 – 9 introduktion: Översikt över kursen, presentationer.
9 - 16 Workshop om psykologisk behandling av perinatal distress (vanliga psykiatriska problem som uppkommer i samband med graviditet och förlossning).
- 27 februari (Dag 2)** 9 – 16 Psykologisk behandling av menopausal distress (vanliga psykiatriska problem som uppkommer i samband med klimakteriet).
- 25 mars (Dag 3)** 9 - 11: Biologiska aspekter av att leva som kvinna – reproductive health – kunskaper om bl a menstruation, endometrios, förlossningsrelaterat, klimakteriebesvär, könsstympning.
11 - 13: Psykiatri, specifika psykiatriska profiler för kvinnor. Psykisk ohälsa avseende förekomst och könsskillnader. Sammanfattande vetenskaplig bakgrund till ämnet.
Från 14 och resten av dagen – förberedande film inför morgondagen
- 26 mars (Dag 4)** 9–16 Sociala aspekter av att leva som kvinna: genus och jämställdhet
- 8 april (Dag 5)** 9 –12 Intimate partner violence
13-16: Sexuellt våld och relaterad problematik som t ex prostitution och trafficking inkl praktisk träning i bemötande av kvinnor som har blivit utsatta för sexuellt våld.
- 9 april (Dag 6)** 9-16 Workshop om kvinnor och sexualitet, Lust, orgasmsvårigheter. Psykologisk behandling av vestibulit och vaginism.
- Maj (Dag 7)** Examination; individuell skriftlig, samt muntlig i grupp.

LÄRANDEMÅL

Efter genomgången kurs förväntas deltagaren kunna:

- I. beskriva de psykologiska, biologiska och sociala faktorer som är relaterade till kvinnors hälsa, mer specifikt:
 - a) biologi – kunskap om hormoner som påverkar kvinnors hälsa, om menstruation, endometrios, klimakteriebesvär, könsstympning.
 - b) psykiatri – kunskap om specifika psykiatriska profiler för kvinnor. Kunskap om könsskillnader gällande psykisk ohälsa.
 - c) socialt – kunskaper om hur genus påverkar kvinnor, om jämställdhet, sexuellt våld; pornografi, prostitution, trafficking.
- II. planera och genomföra och utvärdera kognitiv beteendeterapeutisk behandling för ångest och depression som uppkommer i samband med tiden kring förlossning (perinatal distress).
- III. redogöra för riskfaktorer associerade med intimt partnervåld samt kunna genomföra samtal i enlighet med rådande kunskapsläge
- IV. att planera och genomföra och utvärdera kognitiv beteendeterapeutisk behandling för vestibulit, vaginism och endometriosbesvär.
- V. beskriva viktiga teorier, begrepp och modeller relaterade till kvinnors sexualitet.
- VI. beskriva för rådande kunskapsläge gällande bemötande av kvinnor som har blivit utsatta för sexuellt våld samt känna till sin roll och sitt ansvar, men även ha kunskap om vad polis, åklagare och domstol har för uppgifter och vilka förväntningar de har på vården relaterat till sexuellt våld.

OMFATTNING

Kursen omfattar 6 undervisningsdagar (heldagar) uppdelade på 3 tillfällen om 2 heldagar. Totalt ingår 42 lärarledda undervisningstimmar och 6 timmar för examination.

EXAMINATION

För godkänd kurs krävs närvaro och aktivt deltagande vid minst 80 % av momenten, samt godkänt på både skriftlig och praktisk tentamen,

MÅLGRUPP

Legitimerade psykologer under specialistutbildning.

KURSANSVARIG

Linda Jüris, med dr, leg psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg psykoterapeut

LÄRARE

Andren, Victoria, doktorand, leg psykolog

Bengtsson, Paulina, föreläsare och författare

Ekdahl, Johanna, docent i psykologi, leg psykolog

Ekselius, Lisa, professor i psykiatri, psykiater

Grund, Susanna, leg psykolog

Magnusson, Eva, professor i psykologi, leg psykolog

Skalkidou, Alkistis, professor i gynekologi, gynekolog

Thorslund, Ulla, leg psykolog

Wenzel, Amy, PhD, Licensed psychologist

EXAMINATOR

Gerhard Andersson, professor, leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare i KBT.

PRIS

22 000 kr + moms för 7 dagar inklusive examinationen.

I priset ingår för- och eftermiddagsfika. Kurslitteraturen ingår inte och kursdeltagarna ansvarar själva för att skriva ut och ta med åhörarkopior, artiklar och annat material.

LOKAL

Centralt i Uppsala

LITTERATUR

Fler aktuella artiklar kan tillkomma.

Artiklar:

Arch, J. J., Dimidjian, S., & Chessick, C. (2012). Are exposure-based cognitive behavioral therapies safe during pregnancy? *Archives of Women's Mental Health*, 15, 445–457.
Wenzel, A. (2015; with K. Kleiman).

Frieze, I.H (2000) Violence in close relationships – development of a research: Comment on Archer. Psychological bulln, 126, 681-684.

Kursböcker:

Ekdahl, Johanna (2017). Sexualitet och sexuella problem: bedömning och behandling enligt KBT.

Magnusson, Eva (2019). Könstillhörighet: Förklaringar, normer, betydelser. Natur & kultur.

Flink, Ida & Linton, James (2019). Du, jag och sex: om lust och närhet i parrelationer. Natur & kultur.

Wenzel, Amy. (2016). *Cognitive behavioral therapy for perinatal distress*. New York, NY: Routledge.

Psychotherapy for psychopathology during pregnancy and the postpartum period. In A. Wenzel (Ed.), *Oxford handbook of perinatal psychology* (pp. 341-365). New York, NY: Oxford University Press.

Övrigt:

National Curriculum in Reproductive Psychiatry, <http://ncrptraining.org/>

Referenslitteratur

<https://www.bokus.com/bok/9781433816925/coping-with-infertility-miscarriage-and-neonatal-loss/>

ev <https://www.bokus.com/bok/9789144059501/genus-och-kon-inom-medicin-och-varutbildningar/>

ANMÄLAN OCH KONTAKT

För anmälan eller frågor, kontakta Linda Jüris; linda.juris@kbtpsykologerna.com eller telefonnummer 0703-366805. Anmälan är bindande.